лютий 2006

МІСІОНАР

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

ВАСИЛІЯНСЬКИЙ ХРАМ СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО В КИЄВІ

СВЯТО РІЗДВА ХРИСТОВОГО, 7 січня 2006 р.Б.

Божественну Літургію служить Верховний Архієпископ Києво-Галицький Блаженніший Любомир. Співслужать: Протоігумен оо. Василіян о. Григорій Гриньків, ЧСВВ, ігумен київського монастиря о. Василь Тучапець, ЧСВВ, о. Дамян Кастран, ЧСВВ, о. Богдан Чурило, о. Роман Небожук, о. Ігор Онишкевич,о. Олег Крупський, о. Августин, о. Андрій Нагірняк та о. протодиякон Михайло Продиус. Пряму трансляцію в студії телецентру коментують о. Теодозій Янків, ЧСВВ о. Рафаїл Стефурак, ЧСВВ.

ХРАМОВЕ СВЯТО СВ. ВАСИЛІЯ ВЕЛИКОГО

Божественну Літургію очолює Архієпископ Іван Юркович, Апостольський нунцій в Україні. Співслужать: протоігумен о. Григорій Гриньків, монсеньйор о. Войцех Залускі, о. Василь Тучапець, о. Дамян Кастран, о. Макарій Ленів, о. Павло Ясиновський та інші. *Проповідь Архієпископа Івана Юрковича читайте в номері.*

ЗМІСТ

Слово редактора.....3

Наміри Апостольства молитви *на лютий*.....5

Наміри Апостольства молитви *на березень*.....7

Звернення Святішого Отця Венедикта XVI "Urbi et orbi".....8

К'яра ЛЮБІК
Слово життя.....10

ПОСЛАННЯ СВЯТІШОГО ОТЦЯ ВЕНЕДИКТА XVI.....12

Митрополича комісія у справах душпастирства та охорони здоров'я УГКЦ
Всесвітній День хворого.....14

Вічні обіти в монастирі св. Онуфрія.....15

Постаті УГКЦ.....18

О, Серце Христове, у Тебе спасіння шукаємо….....20

Високопреосв. Архієпископ Іван Юркович, Апостольський Нунцій в Україні
Святий Василій Великий.....21

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ
Апостолят мирян у світі.....24

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
Оповідання.....31

Марко КРИНИЦЬКИЙ
Христинка.....33

Ієромонах Корнилій Яремак, ЧСВВ, відповідальний редактор

Христос рождається!
Славімо Його!

Коли Ісусові виповнилося сорок днів, Марія та Йосиф принесли Його до храму, щоб, згідно із Законом, пожертвувати Господеві. Роздумуючи над цим таїнством, зупиняємося на кількох аспектах пожертвування. Пресвята Родина, сумлінно дотримуючись Божого Закону, виконує його приписи. Але не тільки через приписи з'являються Йосиф, Марія та Ісус в Єрусалимському храмі. Пожертвування Ісуса – це глибокий релігійний акт, яким богоотці визнають Божу велич і всемогутність: саме Він, а не люди, є ініціатором спасіння і тих чудесних Таємниць, що через Ісуса відкриваються людям. Жертвуючи Ісуса Небесному Отцеві, Марія віддає своєму Творцю те найдорожче, що має, свою Дитину, тим самим визнаючи, що

отримала його в дар. Так само як в дар отримала своє життя і все, що у цьому житті має. Шлях кожного християнина – збагнути це покликання і визнати, що все, що маємо – дари Господні.

Немає іншого Спасителя, окрім, Христа Господа. Так свідчать Симеон та Анна, які зустрічають Пресвяту Родину в притворі храму. «Нині можеш відпустити слугу твого в мирі». Симеон впізнає Спасителя в маленькій дитині. Нам часто не так уже й легко «впізнати» Христа в подіях нашого життя, надто воно все буденно. Від Бога очікується чуда.

Стрітення Господнє закликає нас впізнати Спасителя там, де ми його не очікуємо, в буденності. Іншими словами, шлях християнина – кожну свою хвилину прожити, дивлячись на світ крізь призму Божого Закону і Спасіння.

Це свято показує нам призначення Христове від самого початку його життя бути Божим Слугою, виконати Його святу волю. Посвячуючи свічки на Стрітення, Церква нагадує нам про глибокий їх символізм. Не варто розуміти і сприймати стрітенські свічки тільки в магічному сенсі, ніби вони помічні в тій чи іншій потребі. Навпаки, запалюючи ці свічки і молячись перед ними, згадуємо Христа Господа, який посвятився виконанню волі Отця. Мов свічка, горів, даючи світло і тепло всім народам, але, даруючи, згоряв сам. Згорів, помер на хресті, щоб ми жили. Це мета монашого життя: залишити себе, свої бажання і плани, прагнення і надії, а все це зосередити у Христі, давати іншим світло.

Запалюючи свічки, посвячені на свято Стрітення Господнього, завжди, пам'ятаймо, що кожний з нас повинен дбати про нові покликання до монашого стану. Це виявляється у молитві за тих, хто вже посвятився Богу в цьому стані, за їх витривалість аж до смерті, а також за те, щоб в якомога більшої кількості молодих юнаків і дівчат з'являлося бажання служити не собі, а Господу, щоб вонисміливо вибирали стан богопосвяченого життя й так наслідували Ісуса Христа.

Заснований у 1897 році
Засновники — Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2005 р.
Передплатний індекс — 23959
Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94 e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 26.12.2005 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер». 80300, Львівської обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8.

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 2006

Головний редактор
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
Редакційна колегія:
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра Арів
Літературна редакція
Олена Кобилецька
Дизайн та комп'ютерна верстка
Володимир ЩУРКО, Микола ЯЦКІВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

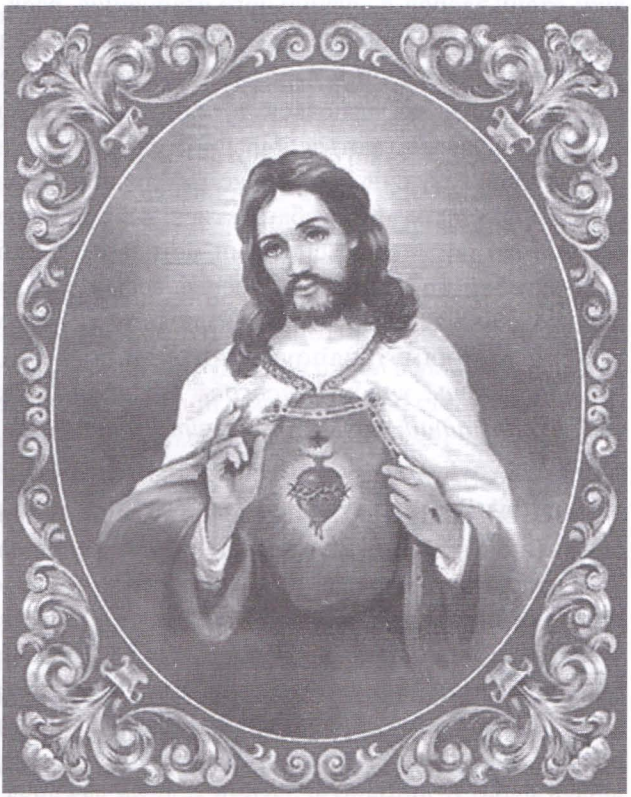

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб світова громадськість чимраз краще усвідомлювала свій невідкладний обов'язок припинити торгівлю людьми.

Бажання постійного збагачення спонукає багатьох людей до дій, які суперечать не тільки державним законодавствам різних країн, але також і Закону Божому. З давніх-давен виявом зневаги над Божим задумом і Законом було бажання одних людей панувати над іншими, використовуючи їх як "розумні речі". Під впливом християнства рабство поступово зникало. На жаль, ще й до сьогодні існує ганебна практика використання людей як "розумного товару", коли то їх перетворюють на рабів і торгують ними, як звичайними речами. Згідно із статистикою, торгівля

людьми новітнім рабовласникам приносить величезні прибутки, які перевершили навіть прибутки від торгівлі наркотиками! Свята Церква, правильно і розумно тлумачачи вчення Господа Ісуса Христа, розглядає кожну людину, незалежно від віку, стану здоров'я, суспільного становища, раси, народності, як дитину Божу, яка цінна не своїм становищем у суспільстві, а тільки тим, що живе та є людиною. Тому використання людини є абсолютно неприпустимим. Це насамперед повинні усвідомити ті, які вдаються до купівлі людей, переважно заможні, що через їх використання намагаються збільшити свої прибутки; також ті, які, викрадаючи людей, або використовуючи їхнє важке матеріальне становище, перетворюють на рабів, щоб, продавши їх, могли збагатитися; державні правоохоронні та інші відповідальні органи, які покликані всілякими методами запобігати такому явищу і боротися з будь-якими його проявами. Нарешті, всі ми, християни, люди доброї волі покликані всіляко співдіяти, щоб торгівлі людьми не було: своєю сміливістю, молитвою, просвічуванням і напоумленням інших людей. *Молімося, щоб світова громадськість, уряди, військові, звичайні люди чимраз краще усвідомлювали свій невідкладний обов'язок негайно припинити торгівлю людьми в будь-якому вигляді.*

МІСІЙНИЙ: Щоб вірні миряни у місійних країнах усвідомлювали необхідність служити Батьківщині шляхом ширшої участі в політичному та суспільному житті.

Господь Бог дарував людям життя на землі, щоб вони цю землю доглядали, підпорядковували її собі й опікувалися нею (пор. Бут 1,27 і наст.). Людина покликана працювати відповідно до Божого задуму, щоб через ушляхетнення землі та себе самої, осягнути Царство Небесне. Тому, кожний християнин повинен бути якомога активнішим у житті й, де б він не перебував, намагатися діяти так, як цього очікує від нього Всемогутній Господь. Тому політика, яка впливає на життя пересічних людей через різноманітні закони – дуже важлива ділянка діяльності християнина. Адже, через різні політичні закони й рішення в життя народів вноситимуться християнські, Божі закони, які впливатимуть на формування світогляду, люди легше зможуть пізнавати правду й осягати Царство Боже. Саме такої свідомості просимо для християн, які живуть у країнах, де християнство ще не є переважаючою релігією, де часто діють неморальні закони. Своєю участю в політичному житті вони найкраще послужать своїй Батьківщині, а також Церкві та Господу Богу. Велике значення мають також різні суспільні події, наприклад, святкування, харитативні акції, конференції, зустрічі, тощо… Саме тут люди формують свої погляди, обмінюються думками, діляться враженнями, що пізніше впливає на їхнє щоденне життя. Кожний християнин своєю поставою, поглядами, мовою повинен виявляти істину святого Євангелія і тому покликаний не втікати від різних суспільних подій, а, навпаки, брати в них участь, виявляючи свою християнську ідентичність. *Молімось, щоб християни в місійних країнах глибше збагнули таке своє покликання та сміливо свідчили про свою віру, беручи активну участь у політичному й суспільному житті.*

МІСЦЕВИЙ: Щоб подружні пари України збагнули, що кожне життя є безцінним даром Божим і, незважаючи на різні несприятливі обставини, передусім матеріальні, з любов'ю сприймали зачаття і народження кожної своєї дитини.

Господь Бог дарує життя кожній людині тому, що ще перед її сотворенням і зачаттям любить і бажає, щоб вона пізнала безмежну радість та щастя, в яких Він Сам перебуває: "Отче! Хочу, щоб ті, яких Ти Мені передав, перебували там, де і Я" (Ів 17,24). Сьогодні багато подружніх пар з острахом очікують зачаття і народження дитини, бо, мовляв, не зможуть дати їй належного виховання й рівня життя. Насправді ж, рівень життя залежить не стільки від економічного стану, але насамперед від батьківської любові та християнської праведності. Тому, навіть у відносній бідності можна виховати добру людину і християнина, і, навпаки, у великому багатстві – нікчему. Християнські батьки покликані поділитися своїм щастям із дітьми, яких дарує їм Господь і ще перед зачаттям полюбити їх, а потім в любові ростити й виховувати. Коли ж буде багато дітей, молоді, які будуть виховані в любові й радості, а не у страху та відкиненні, поліпшиться і духовний, і матеріальний стан суспільства, за який так сьогодні переживаємо. *Молімося за християнську любов і самовідданість батьків, які любитимуть своїх дітей наперед, перед зачаттям, цю любов їм даруватимуть у зачатті, в народженні та в житті, виховуючи таким чином добрих і щасливих дітей Божих.*

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЛЮТИЙ
СВЯТИЙ АПОСТОЛ ОНИСИМ (28 ЛЮТОГО)

Св. Онисим жив у місті Колосси у Малій Азії і був невільником поганином у багатого чоловіка Филимона, який став християнином. Провинившись перед Филимоном, Онисим зі страху перед карою втік до Рима, де в той час св. Павло перебував у в'язниці і проповідував Христову науку. Під його впливом Онисим прийняв св. Хрещення. Згодом Филимон простив Онисимові провину і відпустив його на волю. Відтоді Онисим ревно допомагав св. Павлові в апостольській праці, разом з Тихіком відніс листа св. Павла до колосян. Св. Павло висвятив Онисима на єпископа Верії. Він проповідував Христову віру в Греції і країнах Малої Азії. Загинув мученицькою смертю 95 року.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА БЕРЕЗЕНЬ

Загальний: Щоб старші люди ставилися з розумінням, пошаною, терпеливістю та любов'ю до молоді, яка шукає сенс життя.

Місійний: Щоб у цілій Церкві зростало загальне усвідомлення, здатне сприяти співпраці і взаємному обміну місіонерів.

Місцевий: Щоб українські політики усвідомлювали необхідність особистого навернення на шлях духовності й моральності, таким чином найкраще спричиняючись до розвитку нашого суспільства.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА БЕРЕЗЕНЬ: СВ. ТЕОФАН (25 БЕРЕЗНЯ)

ЗВЕРНЕННЯ СВЯТІШОГО ОТЦЯ ВЕНЕДИКТА XVI "URBI ET ORBI"

„Звіщаю вам велику радість... Сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель, він же Христос Господь" (Лк 2,10-11). Цієї ночі ми ще раз почули ці слова Ангела до пастирів, і ще раз пережили атмосферу цієї Святої Ночі, Ночі Вифлеєму, коли Божий Син став людиною, і народжуючись в убогій стайні, замешкав посеред нас. В цей урочистий день лунає привітання Ангела, яке є запрошенням і для нас, чоловіків і жінок третього тисячоліття, щоб прийняти Спасителя. Нехай не вагається сьогоднішнє людство і дозволить, щоб Господь увійшов у їхні домівки, міста, народи і в кожен куточок землі! Це правда, що протягом тисячоліття, яке нещодавно завершилося, а особливо в останніх століттях, відбувся великий прогрес у техніці й науці, сьогодні в нашому розпорядженні є великі матеріальні ресурси. Людина технологічної ери ризикує, однак, стати жертвою своїх успіхів, своєї освіченості й результатів своїх оперативних здібностей, якщо вона йде до духовного спустошення, пустки серця. Тому так важливо відкрити свій розум і своє серце на Різдво Христа, подію спасіння, миру й відновлення надії кожної людської істоти. "Прокинься чоловіче, тому що Бог став людиною". Прокинься, людино третього тисячоліття! Під час Різдва Всемогутній стає дитиною і просить допомоги й захисту. Його спосіб бути Богом ставить у кризу наш спосіб бути людьми; Його стукіт у наші двері заохочує нас, заохочує нашу вільність і просить нас переосмислити наше ставлення до життя і наш спосіб життя. Сучасний вік часто представляється як пробудження розуму від сну, як прихід до світла людства, яке було в якомусь періоді темряви. Проте, без Христа не вистачить світла розуму, щоб освітити людину й світ. Тому євангельське слово в день Різдва — "Прийшло у світ правдиве світло, Яке освітлює кожну людину" (Йо 1,9), сьогодні як ніколи є проголошенням спасіння для всіх. "У тайні Втіленого Слова знаходить світло тайна людини". Церква невтомно повторює це передання, яке повторив II Ватиканський Собор, що завершився 40 років тому.

Сучасна людино, хоча й доросла, але слабка у мисленні й у волі, дозволь, щоб Дитя з Вифлеєму вело тебе за руку; не бійся, довірся Йому! Живуча сила Його світла додасть тобі відваги, щоб ти будувала новий світовий порядок, базований на правдивих етичних і економічних відносинах. Його любов веде народи і запалює в них спільну свідомість бути "родиною", покликаною будувати відносини взаємної довіри й підтримки. Об'єднане людство може перебороти безліч проблем, які непокоять сучасний світ: від терористичної загрози до умов принизливої бідності, в якій живуть мільйони людей, від виготовлення зброї до скандалів суспільного приниження, яке ставить під загрозу майбутнє планети.

Бог, Який став людиною з любові до людини, нехай підтримує тих, хто в Африці сприяє миру й інтегральному

розвитку, хто протистоїть братовбивчим війнам, щоб сконсолідувалася сьогоднішня ще слабка тимчасова політика і щоб були збережені найбільш елементарні права тих, які знаходяться в трагічній людській ситуації, як у Дарфурі й в інших регіонах центральної Африки. Нехай Господь вчить латиноамериканські народи жити в мирі й злагоді. Нехай Він додасть відваги людям доброї волі, які працюють у Святій Землі, в Іраку, Лівані, де численні знаки надії очікують бути підтриманими через прийняття мудрих і корисних рішень; нехай розвивається діалог на корейському півострові й далі у азійських країнах, щоб переборовши небезпечні відмінності, вони дійшли в приязному дусі до логічного встановлення миру, на який так очікують ці народи.

Через Різдво наша душа відкривається на надію, споглядаючи Божу славу, приховану у вбогості Дитини, загорнутої в пелюшки і покладеної в ясла: це Творець Всесвіту, зменшений до немочі новонародженого! Прийняти цей парадокс, парадокс Різдва, означає відкрити Правду, яка чинить нас вільними, Любов, яка перемінює наше існування. Під час вифлеємської ночі Відкупитель став одним із нас, щоб бути приятелем на небезпечних дорогах історії. Приймімо руку, яку Він нам подає: це рука, яка нічого не хоче в нас забрати, вона лише дає.

Перебуваймо разом із пастирями у вифлеємській стайні під поглядом Марії, мовчазного свідка чудового народження. Нехай Вона допоможе нам добре пережити Різдво; нехай Вона

навчить нас зберігати у серці тайну Бога, Який став для нас людиною; нехай Вона веде нас, щоб ми свідчили у світі Його любов і Його мир.

25 січня 2005 р.Б. в Римі оприлюднено енцикліку Святішого Отця Венедикта XVI "Бог є Любов", у якій Папа Римський розмірковує про справжнє значення поняття любові. У документі також йдеться про помилкові погляди, які спотворюють правдиве поняття любові. У наступних числах часопису "Місіонар" буде детальніше представлена тематика енцикліки.

К'яра ЛЮБІК (Переклад з італійської о. Сергія Крутовського, ЧСВВ)

СЛОВО ЖИТЯ

«...пішов на самоту й там молився» (Мр. 1,35).

Надзвичайно насиченим днем виявилася для Ісуса та субота в місті Капернаумі. Він промовляв у синагозі, здивувавши всіх своїм навчанням, зцілив чоловіка, що мав нечистого духа, вийшовши із синагоги, подався до дому Симона й Андрія і там оздоровив тещу Симона. Коли настав вечір, після заходу сонця, до Нього приносили всіх хворих та біснуватих, і Він зцілив багатьох людей, яких мучили різні недуги й вигнав багатьох бісів.

Після такого насиченого дня і ночі, вранці, коли ще було темно, Ісус встав і, вийшовши з хати,

«...пішов на самоту й там молився».

Ісус прийшов у світ, щоб об'явити нам любов Божу, щоб відкрити дорогу до Неба, щоб у всьому розділити наше життя. Він проходив дорогами Палестини, щоб навчати народ, щоби зціляти всякого роду хвороби й недуги людей, щоб виховувати своїх учнів.

Але життєдайна сила, що, немов вода з джерела, виходила з Його нутра (пор. Ів. 7,37-38), походила з його постійного спілкування з Отцем. Він і Отець знають одне одного, люблять одне одного, перебувають одне в одному, є одним (пор. Ів. 10,15.30.38...).

Отець є «Аввою», тобто татом, татусем, до якого Він звертався з безмежним довір'ям і безконечною любов'ю.

«...пішов на самоту й там молився».

Так як Син Божий прийшов на землю для нас, йому не було достатньо самому перебувати в цьому упривілейованому стані молитви. Померши за нас, відкупивши нас, він вчинив нас Божими дітьми, своїми братами.

Для нас став можливим його божественний заклик: «Авва, Отче», — з усім, що з нього випливає: впевненістю в його опіці, безпекою, сліпим відданням себе його любові, божественними втіхами, силою, запалом. Запалом, який народжується в серці того, хто впевнений, що його люблять...

Увійшовши в тишу «внутрішньої кімнатки», нашої душі (пор. Мт. 6,6), можемо розмовляти з Ним, віддавати Йому шану, виявляти Йому нашу любов, дякувати Йому, просити прощення, довіряти Йому потреби наші й цілого людства, а також наші мрії та бажання… Адже, чого тільки не можна сказати особі, про яку знаємо, що вона любить нас безмірно і є всемогутньою?

І можемо говорити зі Словом, з Ісусом. Перш за все можемо Його слухати, дозволити, щоб він повторив нам свої слова: «Будьте ж мужні: це я, не бійтесь!» (Мр. 6,50), «Я з вами по всі дні» (Мт. 28,20), свої запрошення: «Приходь і йди слідом за мною» (Мт. 19,21), «Прощай сімдесят разів по сім» (пор. Мт. 18,22), «Роби іншому те, що хочеш, щоб тобі робили» (пор. Мт. 7,12).

Це можуть бути довші періоди часу, а можуть бути коротенькі й часті миті протягом цілого дня, свого роду любовний погляд, шепіт: «Ти моє єдине добро» (пор. Пс. 16,2), «Цей мій вчинок – для тебе».

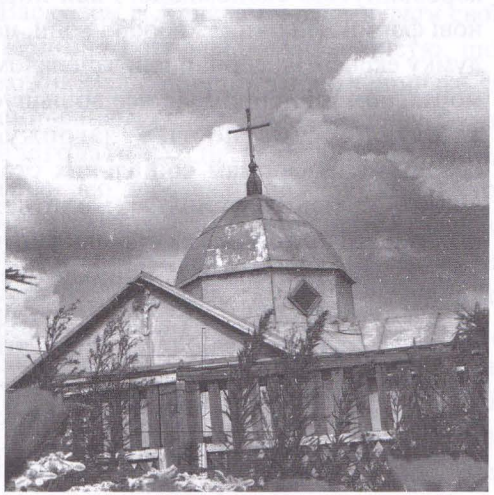

Не можемо нехтувати молитвою. Не можемо жити без дихання, а молитва є диханням душі, виявом нашої любові до Бога.

«…пішов на самоту й там молився».

Якщо ми зосередженням не зачинимо щілини душі, Ти, Господи, не зможеш перебувати з нами так часто, як твоя любов цього бажала б. Але, один раз відокремившись від усього, щоб зосередитись на Тобі, неможливо було б повернутися, такою солодкою є для душі єдність з Тобою, і таким непотрібним – все інше.

Ті, які щиро Тебе люблять, часто відчувають Тебе, Господи, в тиші своєї кімнати, в глибині свого серця, і це відчуття зворушує душу, немовби щоразу доторкались до Тебе живого. І дякують Тобі за те, що Ти такий близький і весь для них, – Ти, що надаєш сенс життю і смерті.

Дякують Тобі, але часто не вміють цього ані зробити, ані сказати: знають лише, що Ти їх любиш, і що вони Тебе люблять, і що немає тут на землі речі, приємної настільки, щоб бодай трохи бути до цього подібною. Те, що відчувають у душі, коли Ти їм об'являєшся, – це Небо і «якщо Небо є таким, – кажуть, – то яке ж воно прекрасне!»

Дякують Тобі, Господи, цілим життям за те, що Ти дозволив їм дійти до цього моменту. І якщо й існують ще тіні, які могли б затьмарити цей передсмак раю, то коли Ти об'являєшся, всяка інша річ віддаляється – її немає. **Ти є. Так є.**

Ватикан, 8 грудня 2005 року

ПОСЛАННЯ СВЯТІШОГО ОТЦЯ ВЕНЕДИКТА XVI

з нагоди XIV Всесвітнього дня хворого

Аделаїда, Австралія, 11 лютого 2006 року

Дорогі брати і сестри,

11 лютого 2006 року, в день Діви Марії з Люрду, відзначатимемо XIV Всесвітній день хворого. Минулого року відзначення цього дня проходило у марійському святилищі у Мволє Яунде (Mvolye a Yaounde). Тоді вірні та їхні пастирі від імені жителів усього африканського континенту ще раз наголосили на своєму зобов'язанні опікуватися хворими. Наступний такий День проходитиме в Аделаїді, в Австралії. Кульмінацією цього торжества буде Свята Літургія в катедральному храмі Святого Франциска Савелія, місіонера народів Сходу. У такий спосіб Церква намагається виявити особливу підтримку людям, які зазнають страждань, привертаючи увагу громадськості до проблем, пов'язаних із психічними розладами, що вразили п'яту частину людства. Така ситуація викликає особливе занепокоєння у сфері охорони здоров'я. Згадуючи, з якою увагою ставився мій попередник Іван Павло II до щорічного відзначення цієї річниці, також і я, дорогі брати і сестри, хотів би духовно приєднатися у цьому Дні, щоб разом із його учасниками застановитися над становищем психічно хворих людей у світі та спонукати церковні спільноти до обов'язку засвідчити через них Боже милосердя.

Сьогодні в багатьох країнах ще немає чіткого законодавства та виразної політики стосовно психічного здоров'я населення. Необхідно зазначити, що постійні збройні конфлікти в різних частинах світу, жахливі катастрофи, поширення тероризму не лише вражають кількістю людських жертв, а й завдають тим, які вижили, важкі психічні травми, інколи невиліковні. Натомість, у країнах з високорозвинутою економікою з'яви-лися нові форми психічних хвороб і вони, на думку експертів, спричинені занепадом моральних цінностей. Це все збільшує відчуття самотності, загрожує традиційним формам соціальних стосунків чи навіть руйнує їх: йдеться насамперед про сім'ї, в яких відкидають хворих, особливо з психічними розладами, вважаючи їх тягарем для родини та суспільства. Хочу подякувати тим людям, хто на різних рівнях та будь-яким чином, намагаючись зберегти дух солідарності, керуючись людськими та

євангельськими засадами, піклується про наших братів та сестер.

Заохочую всіх докладати якнайбільших зусиль до того, щоб надати психічно хворим людям доступ до необхідного лікування. На жаль, у багатьох країнах світу лікування таких хворих є або недостатнім, або його взагалі немає. Суспільство не завжди приймає психічно хворих з їхніми обмеженнями – часто з цим пов'язані труднощі із віднайденням потрібних людських та фінансових ресурсів. Необхідно інтегрувати відповідну терапію із новим сприйняттям цих проблем, щоб люди, задіяні у сфері охорони здоров'я, могли ефективніше допомагати хворим та сім'ям, які самі не можуть забезпечити належного лікування своїм близьким. Наступний Всесвітній день хворого є доброю нагодою висловити свою солідарність сім'ям, у яких живуть люди із психічними розладами.

Хочу звернутися до Вас, дорогі брати і сестри, уражені недугою, щоб запросити Вас разом із Христом пожертвувати свої терпіння Господеві з упевненістю, що кожне Ваше випробування, прийняте зі смиренням, є заслугою, через яку Божа благодать сходить на все людство. Виявляю своє визнання всім тим, хто надає Вам допомогу в будинках опіки, в лікарнях, діагностичних та терапевтичних центрах і закликаю їх робити все для того, щоб медична, соціальна та духовна опіка відповідала гідності людини й була надана тим, хто її потребує. Церква, насамперед через діяльність капеланів, завжди надаватиме Вам свою допомогу, усвідомлюючи своє покликання виявляти любов та прихильність Христа до всіх тих, хто страждає, і тих, хто про них піклується. Душпастирям, асоціаціям та волонтерським організаціям доручаю підтримувати конкретними заходами сім'ї, у яких є психічно хворі люди. Бажаю, щоб через них розвивалася культура прийняття хворих, а також щоб цьому сприяло законодавство та проекти охорони здоров'я, які передбачають достатньо ресурсів для реалізації цих законів. Сьогодні постає нагальна потреба відповідного вишколу та підвищення кваліфікації персоналу, який працює у такій делікатній сфері. Кожний християнин відповідно до своїх обов'язків та відповідальності покликаний зробити свій внесок у те, щоб була визнана та належно пошанована гідність цих наших братів та сестер.

Duc in altum! Це запрошення, з яким Христос звернувся до Петра та апостолів, я скеровую до всіх спільнот, розкиданих по всьому світі, та особливо до тих, хто опікується хворими, щоб з допомогою Діви Марії *Salus informorum* вони свідчили Господню доброту та батьківську турботу. Нехай Богородиця додасть сили всім хворим та підтримує тих, хто, як добрий самарянин, перев'язує їм духовні та тілесні рани. Запевняю, що буду згадувати всіх Вас у своїх молитвах й охоче уділяю Вам своє благословення.

Митрополича комісія у справах душпастирства та охорони здоров'я УГКЦ

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ХВОРОГО

Відзначення Всесвітнього Дня Хворого було запровадженно з ініціативи Папської Ради у справах душпастирства медичничних працівників та затверджено 13 травня 1992 року Апостольським Листом Святішого Отця Івана Павла II. Вперше відзначення Дня Хворого відбулося 11 лютого 1993 р. Саме 11 лютого Католицька Церква відзначає свято Діви Мрії з Люрду, якій Святіший Отець посвятив терпіння цілого людства: «Разом з Марією, Матір'ю Христа, яка стояла під хрестом, зупи-німося й ми біля всіх хрестів сучасної людини» (SD, 21). Ця дата є також початком діяльності душпастирства працівників медицини (11 лютого 1984 року опубліковано Апостольський лист Salvifici Doloris, а 11 лютого 1985 року засновано Папську раду для справ душпастирства медичних працівників).

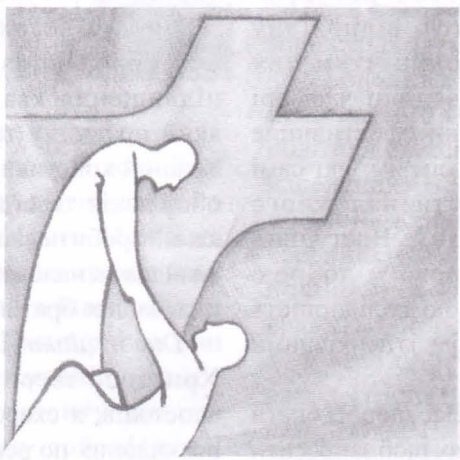

Деякі Єпископські Конференції, з огляду на практичні проблеми (кліматичні умови, сезонні труднощі, церковні свята) домовились, що 11 лютого буде символом єдності Вселенської Церкви у молитві за Хворих, натомість, відзначення самого Дня Хворого можна здійснювати у сприятливий момент, який буде враховувати активну участь хворих.

Метою відзначення Всесвітнього Дня Хворого є звернути увагу християнської спільноти та всього суспільства на те, щоб лікуванню хворих людей надавати більшу увау; розвивати та стимулювати душпастирство охорони здоров'я в єпархіях, парафіях та структурах охорони здоров'я, залучаючи до цього якнайбільше людей; звернути увагу на необхідність вишколу працівників охорони здоров'я; сприяти волонтерству в цій сфері; допомогти хворим людям почуватися активними членами у християнській спільноті.

Щороку головні заходи з відзначення Всесвітнього Дня Хворого проходять в іншій країні та мають визначену тему, про яку Святіший Отець повідомляє спеціальним Посланням. 14-ий Всесвітній День Хворого відбудеться 11 лютого 2006 року в м. Аделаїда (Австралія). Цього разу він має на меті звернути особливу увагу світової спільноти на проблеми, пов'язані із психічними розладами, які вже вразили п'яту частину людства. Це викликає велику тривогу й тому Церква, як і суспільство, у жодному разі не можуть залишатися осторонь такої гострої проблеми.

ВІЧНІ ОБІТИ В МОНАСТИРІ СВ. ОНУФРІЯ

22 січня 2006 року під час Божественної Літургії у церкві св. Онуфрія у Львові склав вічні обіти у Чині святого Василія Великого брат Сільвіо Літвінчук, ЧСВВ. Він народився 25 грудня 1978 р. в селі Ліґасон — Прудентопіль, штат Парана, у Бразилії.

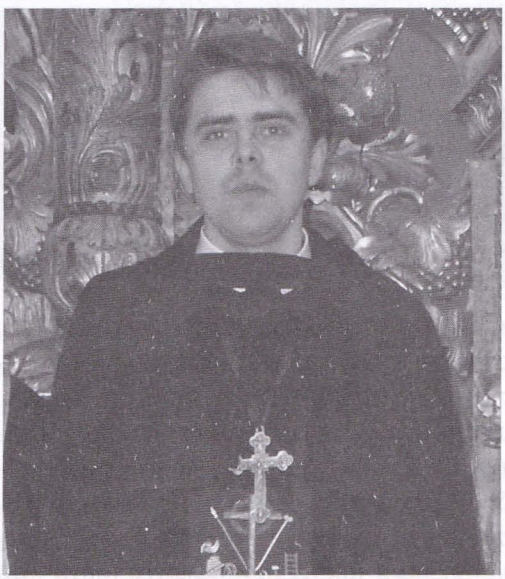

Початкову школу і гімназію закінчив у своєму рідному селі, потім навчався у василіянському ліцеї св. Йосифа у Прудентополі. 20 лютого 1999 р. вступив до новіціяту отців Василіян у м. Іваї. Вивчав філософію у студійному домі отців Василіян у Куритибі (Бразилія). 7 серпня 2002 р. приїхав на навчання в Україну. Навчався в Українському Католицькому Університеті та у Львівській Духовній Семінарії Святого Духа.

Для святої Церкви вічні обіти у чернечому чині завжди велике свято. Життя, пожертвуване Богові, стається засобом свідчення Євангелії. Тому щиро радіємо разом із братом Сільвіо, бажаємо йому Божих ласк і щедрот та опіки Пресвятої Богородиці.

23 грудня 2005 року в княжому Луцьку греко-католицька громада святкувала 10-літній ювілей повернення отців Василіян до цього міста. Василіянський монастир побудовано в Луцьку у 1647 році, та через різні лихоліття протягом століть вони не могли тут жити й працювати. Десять років тому стараннями громади і тодішнього

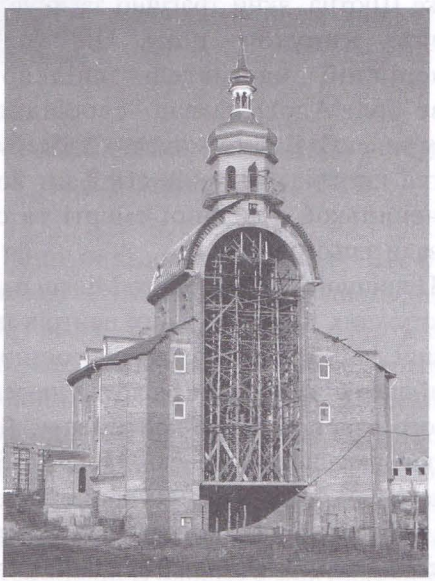

настоятеля о. Григорія Бардака, ЧСВВ, побудовано невеличку тимчасову каплицю і приміщення для монаших келій. 24 грудня 1995 року цей монастир освячено і так Василіяни знову

замешкали в Луцьку. З невеликої громади, яка тоді налічувала кількадесят чоловік, виросла нова парафія, що має понад 500 парафіян, споруджується новий величний храм та монастир. Урочистості очолив луцький римо-католицький єпископ Маркіян Трофим'як, а взяли участь протоігумен отців Василіян о.Григорій Гриньків, ЧСВВ, о. декан Роман Бегей, священики, представники інших хрис-тиянських громад, зокрема священик УАПЦ о. Олександр Корольчук.

Підготував Ігор Скленар

МОЛОДІЖНА ЗУСТРІЧ ТЕЗЕ В МІЛАНІ

Протягом останніх семи років у лютневому числі "Місіонаря" ви читали про паломництва довіри на землі, які організовує спільнота Тезе. На жаль, цьогорічна, 28-ма за рахунком, молодіжна молитовна зустріч молоді відбулася вже не під проводом їх засновника — брата Роже Шютца, який трагічно загинув 16 серпня минулого року. Цю подію теперішній настоятель спільноти Тезе брат Алоїз назвав "своєрідною таємницею". Багато молодих людей не могли ще свідомо прийняти факт його мученицької, трагічної смерті та сумували з цього приводу.

Північноіталійське місто Мілан, один з потужних індустріальних центрів цієї країни, з 28 грудня по 1 січня гостинно прийняло біля 50 тисяч молодих людей з цілого європейського континенту. Для деяких українських прочан, Мілан не був відкриттям, тому що в 1998 році вони вже тут побували з цією ж метою. І головний центр духовних зустрічей залишився той самий — виставковий центр Фієра з величезними павільйонами, пристосованими до того, щоб молоді прочани різнобарвного європейського континенту змогли єдиним серцем славити Господа молитвами і піснями.

Для розважання їм було запропоновано незавершений лист бр. Роже, у якому містяться глибокозмістовні думки про правдиву любов кожного християнина: "Але що означає любити? Може, це означає поділяти страждання тих, з ким найгірше поводяться? Так, це любов. Може, це означає мати безмежну доброту серця й забувати про себе задля інших, без егоїзму? Так, звісно, це любов. І знову: що означає любити? Любити означає прощати, жити так, як примирені люди. А примирення завжди приносить душі весну". Посланнями подібної тематики наприкінці кожного року бр. Роже вливав у серця тисяч молодих людей засади св. Євангелії. Під час написання цього останнього листа він попросив одного з братів уважно записати такі слова: "Настільки наша спільнота створює можливості для всієї людської родини розширюватися…". Традиційно, вітальні промови до молоді написали Папа Венедикт XVI, патріарх Константипольський Вартоломей I, генеральний секретар Коффі Аннан. Святіший Отець закликав: "Нехай приклад засновника спільноти Тезе і безперервне свідчення Папи Івана Павла II надихає вас заради діалогу і

миру стати в свою чергу миротворцями! Сьогодні, коли багаточисленні конфлікти роблять наш світ більш хитким, а в нашому розвинутому суспільстві з'являються нові форми насильства, які особливо впливають на молодь, Папа

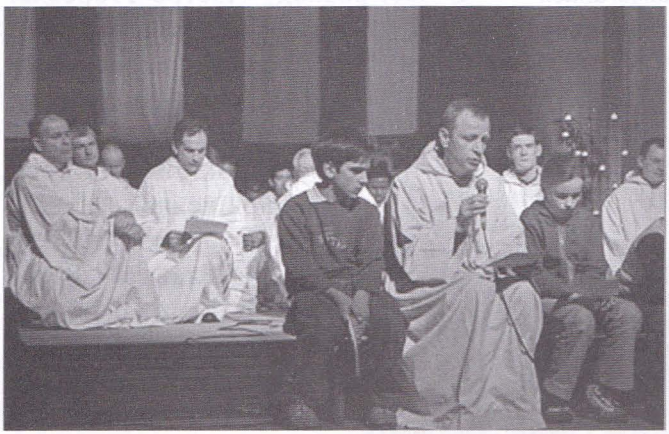

закликає вас стати свідками простоти і радості в Дусі миру...".

Міланська зустріч засвідчила, що організатори зустрічі Тезе справді уможливили молодим європейцям пізнати одні одних в дискусіях на парафіях, незважаючи на мовні бар'єри. Молодь чисельно творила традиційну чергу під час роздавання їжі біля павільйонів "Фієри", а потім немов вливалася у ці приміщення і об'єднувалася у багатоголосій спільній молитві, яку очолював бр. Алоїз. Ця п'ятиденна зустріч Тезе, напевно, для багатьох промайнула мов одна мить, але вона залишилася у їхній пам'яті незабутньою навіть з мотивів пізнання історико-культурних пам'яток, як наприклад, відомий готичний катедральний собор Дуомо (XIV-XIX ст.), замок Сфорческо (XV ст.), оперний театр Ля Скала, де виступала знаменита співачка Соломія Крушельницька, та інші.

На жаль, число паломників з України щороку скорочується з різних причин, спричинених переважно соціально-економічним становищем нашого суспільства. Ті, хто бере участь у таких духовних заходах, напевно, діляться своїми враженнями зі своїми ровесниками і тим самим певною мірою пробуджують в них інтерес до духовності і всього, що з нею пов'язано.

На світлині: під час спільної молитви Тезе, яку очолює брат Алоїз

МАЙБУТНІ БЛАЖЕННІ УГКЦ — СВІДКИ ВІРНОСТІ

Радо повідомляємо всіх читачів часопису «Місіонар», що 25 листопада 2003 року Божого було офіційно розпочато беатифікаційний процес групи мучеників нашої Української Греко-Католицької Церкви, які перетерпіли переслідування та репресії за Христову віру в XX столітті, зокрема мова йде про о. Петра Мекелиту та 44 тих, що з ним постраждали. В одному з минулорічних номерів часопису ми вже подавали загальний список кандидатів на прославу на вівтарях Святої Католицької Церкви, а в кожному із наступних випусків «Місіонаря» з'являтимуться життєписи одного із них.

СЛУГА БОЖИЙ о. АНДРІЙ БАНДЕРА

В історії Української Греко-Католицької Церкви було чимало драматичних сторінок. Одним із таких складних періодів стали 40-і роки XX ст., коли більшовицька система намагалася повністю знищити Греко-Католицьку Церкву. Уособленням долі сотень галицьких священиків став життєвий шлях о. Андрія Бандери.

Андрій Бандера народився 11 грудня 1882 року. Його батько Михайло і мати Євфросина *(з дому Білецька)* проживали у Стрию – на Ланах. Побожність в родині Бандерів була традиційною рисою. Яскравим прикладом цього є життя о. Андрія Бандери.

Ще навчаючись у гімназії, він вступив до Національно-демократичної партії, працював у Калуській філії «Сільського господаря», проводив роз'яснювальну роботу серед селян у період виборів до австрійського парламенту та Галицького сейму, був членом Наукового Товариства імені Тараса Шевченка, великим книголюбом. Закінчивши Стрийську гімназію у 1901 р., продовжив навчання на богословському факультеті Львівського університету. Вивчаючи теологічні дисципліни, водночас відвідував лекції з філософії, сільського господарства і кооперації, опановував старослов'янську мову. Рукоположений у сан священика Митрополитом Андреєм Шептицьким у Львові в 1906 р. Тоді ж призначений сотрудником у селі Угринові Старім Калуського повіту.

В часі розпаду Австро-Угорської імперії, коли було проголошено Західноукраїнську Народну Республіку, тобто з 1919 р., о. Андрій – посол Української Національної Ради ЗУНР у Станіславові від Калуського повіту. Під час Чортківської офензиви залишив дружину Мирославу з дітьми в родини – о. Антоновича, а сам став капеланом 9-го полку 3-ої бригади 2 корпусу Української Галицької Армії, яка у липні 1919 р. перейшла за ріку Збруч на Східну Україну. Як духовний опікун, відправляв для вояків Служби Божі, сповідав і причащав поранених в боях та хворих на тиф, сам переніс цю недугу. Пройшов героїчну і трагічну смугу визвольних змагань, з Божої ласки чудом залишився живим у «Чотирикутнику смерті». Влітку 1920 р. Слуга Божий повернувся додому, а восени знову посів місце пароха.

У цей час душпастир зазнавав утисків з боку місцевої адміністрації, мусив упродовж року щосуботи зголошуватися до поліції. Незважаючи на всі приниження з боку влади, о. Андрій залишався добрим пастирем для своїх

парафіян. Навесні 1922 р. переніс непоправне горе – у віці 34 р. померла від туберкульозу горла його дружина, а невдовзі немовлям і наймолодша донька Мирослава. Залишився вдівцем із сімома дітьми. Слуга Божий виховав їх побожними й відданими Богові та ближнім. Незважаючи на особисте горе, сумлінно виконував обов'язки священика, не покладав рук і скрізь працював.

Наприкінці 1928 р. поліція заарештувала отця разом із сином Степаном, офіційно їх звинуватили в тому, що 4 листопада в селі Бережниці отець відправляв панахиду на могилах Українських Січових Стрільців в присутності трьохсот парафіян. Влада інкримінувала отцеві порушення громадського порядку й 7 листопада 1928р. на нього була заведена кримінальна справа, яку в липні наступного року, за недостатністю доказів, закрили. У 1930 р. Слугу Божого разом зі сином Степаном заарештували вдруге. В 1933 р. о. Андрій Бандера перейшов на парафію у Волю Задеревацьку.

З осені 1939 р. більшовики приступили до виконання свого плану ліквідації Української Греко-Католицької Церкви. Священики та вірні зазнавали особливіших переслідувань, ув'язнень та репресій. Незважаючи на це, о. Андрій Бандера, як і переважна більшість священиків в краю, продовжував навчати молодь катехизму, рятуючи цим самим дітей від фанатичної пропаганди безбожництва у школах, продовжував справно виконувати свої священичі обов'язки. Організація Українських Націоналістів, керована Степаном Бандерою *(сином о. Андрія)*, декілька разів доручала підпільникам нелегально переправити за кордон о.Андрія Бандеру з дітьми. Безпосередньо його внук, який перебував на той час у Мюнхені, присилав людей за ним. Слуга Божий о. Андрій категорично відмовився, залишившись зі своєю паствою: «Що буде моїй громаді, то буде зі мною. Не маю релігійного, духовного права й не маю права як патріот український лишати громаду». На пропозицію переправити бодай дітей, спокійно заявив: «Діти будуть зі мною. Нехай діється Божа воля». Часто на зауваження багатьох близьких йому людей о. А. Бандера спокійно відповідав: «Я сьогодні готовий на все! Щось гірше від Соловків чи сибірської Воркути або Колими не може мене зустріти! Насильна ж смерть від большевицької кулі або від катувань у в'язницях НКВД прискорить мою зустріч зі Споконвічним Богом!»

На репресії не довелося довго чекати. 22 травня 1941 року о. Андрія Бандеру і його дочок Марту та Оксану заарештовано енкаведистами, які сказали: «Собирайся», але не сказали, що вивозять. У Станіславові на о. Андрія Бандеру було заведено кримінальну справу. На п'ятий день після арешту його відетапували до Києва в третє управління НКДБ УРСР, допити тривали до початку липня 1941 р. Передчуваючи близький кінець і дивлячись смерті у вічі, Слуга Божий не засуджував нікого, не просив помилування. Так чинять мужні люди, справжні патріоти. Члени більшовицького

трибуналу винесли смертний вирок за 54-ю статтею Карного кодексу УРСР *(54.2; 54.11 УК)* людині, в діях якої не було складу злочину. Усі звинувачення було побудовано на неперевірених показах, здобутих внаслідок нелюдських тортур. Через два дні, 10 липня 1941 р, о. Андрія розстріляли. Родина та громадськість дізналися про долю Слуги Божого тільки у 1992 році.

Так жив і загинув о. Андрій Бандера, віддавши своє життя за Українську Греко-Католицьку Церкву, за український народ. Лише через півстоліття, 8 лютого 1992 року Прокуратура України реабілітувала отця-мученика, визнавши невинним в інкримінованих йому більшовиками злочинах. У спогадах пані Оксани Бандери знаходимо інформацію, яка свідчить про те, що Митрополит Андрей Шептицький дав високу оцінку особі цього священика, добре його знав і поважав. Усе духовне життя о. Андрія Бандери – це терниста дорога священства, самопожертва у служінні людям задля утвердження християнських чеснот в серцях вірних. Якщо хтось має інформацію стосовно поданого кандидата до беатифікації, ласкаво просимо надсилати її за адресою:

Місія «Постуляційний Центр беатифікації й канонізації святих УГКЦ»
пл. Соборна, 3а
м. Львів 79008
тел./факс (0322) 79-84-42

Анна Дудикевич,
співголова товариства
«Містична троянда», Львів

О, СЕРЦЕ ХРИСТОВЕ, У ТЕБЕ СПАСІННЯ ШУКАЄМО...

Це слова Романової молитви, яка завжди була з нами.

Вісім років... Саме стільки минає з дня трагічної загибелі Романа Ковалюка (08.05.1972 - 19.02.1998), одного з перших членів марійського молодіжного товариства «Містична троянда», члена Апостольства молитви. Роман Ковалюк – талановитий фізик, скрипаль, фотограф, співак, людина високих духовних ідеалів, великий патріот України. Відколи знову відкрито церкву св. Андрія у Львові й аж до від'їзду на наукову працю в Японію в 1996 році, його завжди можна було бачити в церкві з наплічником за спиною, або зі скрипкою. Молився багато, щиро, завжди із вервицею в руці, кожного дня приступав до Святої Тайни Євхаристії. До образу Матері Божої Страждальної молився і у Львові, і в Токіо. Завжди був усміхненим, випромінював Божий мир, ласку, любов, які дарував іншим.

Роман мріяв організувати у товаристві хор. Поїхавши до Японії, організував хор у церкві Кітамі в Токіо, був їхнім керівником і диригентом, розучував з ними українських колядок. Тепер хор «Містичної троянди» є також даниною пам'яті Роману.

Від Бога Роман отримав тихе, любляче серце. Цю любов відчувають всі, хто його знав, хто познайомився з ним через книжки «Осягнувши найбільшу

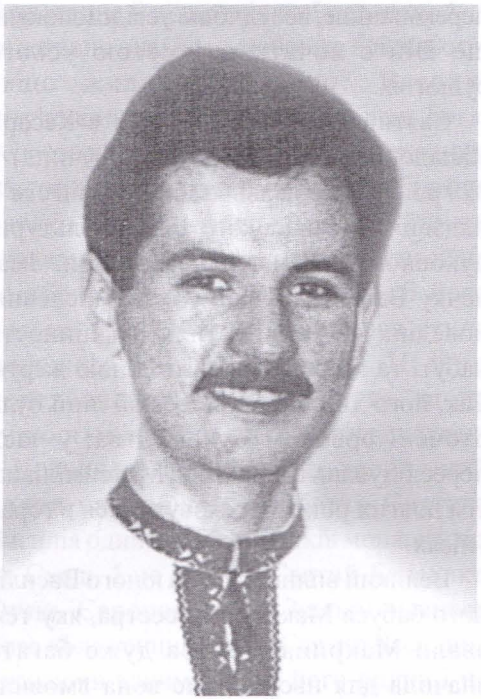

любов» та «Стежками любові», хто переглянув виставу «Останній вирій». Його коротке життя – це добрий приклад для всіх нас, особливо для молоді, як любити Бога, свою рідну Україну.

Стає спокійно, коли із членами товариства відвідуємо могилу Романа на Личаківському цвинтарі. Завжди молимося вервицю до Матері Божої Неустанної Помочі, «О, Маріє, Мати Божа, поможи нам...» Обов'язково співаємо пісню В. Івасюка «Червона рута». Саме, виконуючи її на IX міжнародному пісенному фестивалі в Японії, Роман здобув головний приз. Вона стала гимном товариства, а Роман – його покровителем. Одного разу із Токіо привіз гравюру, на якій простягнута вгору рука, що тримає вервицю. Така скульптура тепер на могилі Романа... У листі, який прислав електронною поштою 13 січня 1998 року, за місяць до загибелі, писав:

«Ми отримуємо стільки ласк, що треба постійно лише дякувати і, по можливості, робити щось доброго. Найцікавіше, що нагоди зробити щось добре трапляються завжди – сам не придумаєш. І в усіх випадках на все треба просити благословення Боже...»

Високопреосвященний Архієпископ
Іван Юркович,
Апостольський Нунцій в Україні

СВЯТИЙ ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ

Проповідь у василіянському храмі
св. Василія Великого,
Київ, 14 січня 2006 року

Одним з перших святих, яких ми вшановуємо з настанням нового року, є Святий Василій Великий, видатна людина, один зі стовпів Східної Церкви, шанований також і Західною Традицією, чиє значення не зменшилося і сьогодні. Йдеться про людину, яка залишила глибокий відбиток в історії Церкви. Завдяки своїй душпастирській мудрості й могутньому розуму, він і сьогодні залишається живим зразком богопосвяченого життя. Свідками цьому є Отці Василіяни, чий образ життя надихають Правила, написані Святим Василієм тисяча сімсот років тому.

Його житіє, вже добре всім відоме, надзвичайно цікаве й завжди по-новому актуальне. Приклади людей, що присвятили себе життю святості, залишаються завжди цінними для історії. Їхнє покликання сформувалося під

впливом двох основоположних ключових питань людського існування, які всі носять у своєму серці, але мало хто відважується поставити собі з усією щирістю та рішучістю. Перше питання: "Хто є людина?" і друге: "Для чого я живу на цім світі?"

На перше запитання Святий Василій відповів так "Людина є створінням, яке отримало від Бога можливість стати подібним до Бога через дію благодаті". Стільки філософських вчень і стільки мислителів та письменників ставили собі це запитання, задовольняючись, утім, відповідями, які стосуються лише аспекту земного існування, і тому вони потрапляли в пастку зневіри й песимізму. Але Святий Василій пов'язує долю людини з найвищим абсолютом: із самим Богом. Пояснення дуже просте: Бог сам, в Ісусі Христі, у Воплоченні, бажав поєднати свою долю з долею людини. Немає нічого величнішого, суттєвішого й постійнішого, ніж сам Бог.

Цей Бог, стверджує також Василій, повинен бути завжди перед очима праведної людини. Лише так буде знайдена відповідь на друге запитання, про сенс земного життя. Життя праведної людини буде думкою про Бога, і в той самий час постійним Його звеличуванням. Святий Василій каже: «Думку про Бога, раз і назавжди викарбувану в серці, можна назвати хвалою Богу, яка завжди живе в душі... Праведній людині вдається все робити во славу Бога, коли кожна дія, кожне слово, кожна думка набуває цінності восхваління. Ось велика тема: кінцевою метою людського існування є прос-лавляти Бога, все переконаніше, все глибше усвідомлюючи, що Він є початком і метою усього сущого».

Святий Василій народився в Кесарії Кападокійській (нинішня Туреччина) у 329 році в матеріально забезпеченій сім'ї, надзвичайно високого рівня культури, духовності й християнської віри. Змалечку Василій вбирав у себе мислення, поведінку й усі християнські цінності, набуті та збережені навіть ціною жертв. Так, його діди по батьківській лінії були оточені ореолом мучеництва; у часи переслідувань імператора Максиміліана, сім довгих років переховувалися в горах і лісах.

Великий вплив мали на юного Василія його бабуся Макрина та сестра, яку теж звали Макрина. Сестра дуже багато значила для нього, саме вона вмовила брата прийняти хрещення, полишити суєтність людської науки й присвятити себе Богу. Василій мав можливість навчатися спочатку в Кесарії, потім у Константинополі і, нарешті, в Афінах, одному з головних культурних центрів тієї пори. Тут він знайомиться з Григорієм з Назіанзу. Вони стали великими друзями: обидва – Єпископи, Учителі Церкви і Святі.

Василія приваблював ідеал монашого життя, він багато подорожував, відвідуючи монахів та схимників у Палестині, Єгипті та Вірменії. Захоплений і зачарований їхнім вибором, він став монахом. Утім, Василій з його гострим розумом, помітив, що чогось бракує. Ці монахи любили Господа з усією рішучістю й самовідданістю, ішли заради нього на будь-які жертви, їхнє життя було

бездоганне й гідне всілякої похвали. Але як же вони виявляли любов до ближнього, якщо жили усамітнено? Василій інтуїтивно відчував: щоб любити Бога, недостатньо самого лише споглядального життя, потрібно діяти — навчати бідних, багато займатися благодійними справами, можливо й підтримувати своїх співбратів у спільному житті. З його досвіду й роздумів розвинувся стиль монашого життя у спільноті. Ці його передбачення й передчуття щодо сутності монашого життя були викладені в Правилах, які матимуть величезний вплив на Церкву і зроблять Святого Василія одним із засновників монашества на Сході. І не тільки: Святий Бенедикт, Отець Європейського Заходу, називав його «Блаженний Отець Святий Василій», визнаючи таким чином його вплив і на Захід.

Рукоположений на священика у 364 році, невдовзі став співробітником Єпископа Євсевія Кесарійського, а після смерті останнього став його наступником. Йому було лише 40 років, але мав багатий досвід, високу культуру, мужність і святість, і всі ці якості скоро виявив як Пастир Церкви. Святий Василій був глибоко переконаний в тому, що любов до Бога повинна втілюватися в ділах. Завдяки своєму розуму та енергії він створив центри для лікування хворих. Його бажання допомагати нужденним і переконання, що кожна людська істота покликана до сопричастя з Господом допомогли йому побудувати справжні лікувальні медичні центри. Отже, його можна назвати першим святим, який присвятив себе соціальному служінню, що залишається і понині одним з пріоритетів Церкви.

Втім, всі ми знаємо, що Святий Василій не лише великий Єпископ і Святий, але, насамперед, один з Учителів Церкви. Він написав багато творів. Але якщо Григорій Ніський, його брат, був чистим теоретиком, то він був практиком, сутнісним, стислим, ясним і точним в аргументації. Він залишив нам твори з теології, екзегетики, морального вчення і аскези. Збереглися і його численні листи. У цих творах Василій постає духовним учителем і отцем не лише для монахів, але для всіх віруючих. Він завжди повертався до тези про те, що Бог є найвищим і єдиним благом людини, і щастя людини полягає лише в тому, щоб бути поряд з Богом. Бог є виміром блага людини та її щастя. Але щоб досягти цього, необхідно «йти до Бога». Потрібно жити в аскезі, у стані духовного пошуку, аби стати подібним до Ісуса Христа і не перешкоджати діянню і сяйву Святого Духа.

Нам Святий Василій пропонує образ Бога, який бажає величі і щастя людини. Божий задум полягає у «співпраці» з людиною над її величчю і щастям. Тому кожна людина, покликана «стати Богом через Божу благодать». Ця мета актуальна сьогодні так само, як у минулому, і вона притягуватиме багато благородних сердець і в майбутньому.

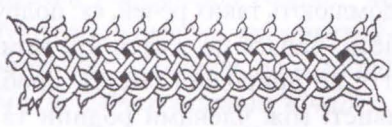

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ

АПОСТОЛЯТ МИРЯН У СВІТІ

Закінчення. Поч. див. у "Місіонар", №1, січень 2006 ***Благовістувати.***

Християнин — це людина, яка благовістує. Сам Ісус посилав своїх дванадцятьох учнів проповідувати Царство Боже (Пор. Лк 9,2). Так само звертався до них після свого Воскресіння: „Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи... навчаючи їх берегти все, що я вам заповідав" (Мт 28,19-20). Подібно чинили також і апостоли щодо своїх наступників.

Важко собі уявити християнина, який є просякнутий духом Христовим, але не голосить про Христа. Основою такого проповідництва є живий Христос. Можуть бути різні методи проповідництва, євангелізації, які міняються в залежності від життєвої ситуації людини, її віку, середовища такультури. Однак, важливим є те, щоб ця проповідь Христа виконувалась усім життям християнина, тобто словом і ділом, як це робив сам Христос, Апостол Предвічного Отця.

У проекті Соборового документу про „Місце і роль мирян у житті УГКЦ" зазначені такі ділянки, в яких мирянин міг би благовістувати науку Христову. На першому місці в цьому документі є *родина*, яка в теперішні часи залишається тим "простором, де ще не замешкала правдива Євангелія". Сьогодні є багато таких родин, які не усвідомлюють таких речей, як: подружня вірність, повага до життя від моменту зачаття до природної смерті, проблема ненависті між членами родини та між цілими родинами, порнографії, виховання почуттів та статевого виховання дітей. Власне, миряни, а особливо родини, в яких замешкала правдива Євангелія, контактуючи з родинами чи з поодинокими особами з тих родин, які ще не пізнали науки Христової, чи то у праці, чи на спільному відпочинку та при інших нагодах повинні взяти на себе обов'язок словом та прикладом свого життя голосити їм Євангелію Христову. Можна сказати, що через свідчення, через навчання в самих родинах нести науку Христову до тих родин, де її ще немає.

Сьогодні миряни активніше віддають себе катехитичній праці. Тому на другому місці проект документу про „Місце і роль мирян у житті УГКЦ" ставить *катехизацію*, в якій повинно благовістуватися про Христа та Його науку, перестерігаючи одночасно, щоб не зводити катехизації „до формального викладу, який не опирається на релігійний досвід". Катехит, який благовістує про Христа та Його Євангелію, не може бути тільки вчителем релігій, він повинен одночасно бути свідком Христа серед дітей та молоді, серед своїх вихованців та колег. Щоб катехизація була ефективнішою, необхідно, щоб зусилля катехитів були доповнювані свідченням їхнього християнського життя, а також свідченням життя світських вчителів, вихователів та самих батьків.

Релігійна статистика свідчить, що багато людей, які займають посадові місця, визнають себе віруючими християнами (підприємці 62,07%;

службовці 55,97%; спеціалісти 55,52%). І саме ті особи повинні почуватися відповідальними за те, щоб серед своїх працівників голосити Євангелію Христову. Всі бізнесмени, менеджери, профспілкові діячі, працівники органів самоврядування, вищі державні урядовці можуть і повинні впливати на моральність та поширення Євангелії Христової серед своїх працівників.

Служити. Служіння світові сьогодні може виражатись перш за все через допомогу людям, через розв'язування проблем сьогоднішнього світу, спрямовування матеріального розвитку до мети, наданої йому з Волі Божої у Христі. Це служіння християнина зможе набрати свого автентичного сенсу тільки тоді, коли буде випливати з повноти особистої зустрічі з Богом.

Християни служать світові через залучення себе до життя суспільства, бо ж вони покликані бути слугами у світі, а не слугами для світу. Християнин не завжди повинен виконувати те, що світ йому диктує, але повинен виконувати те, чого від нього чекає Бог. У Проекті Соборового Документу про „Місце і роль мирян у житті УГКЦ" зазначено, в яких ділянках апостол Христовий може служити. В цьому документі насамперед звернено увагу на *апостолят хворих*. Християнин-апостол повинен постійно бути відкритим для всіх немічних, потребуючих, відкинутих, самотніх. Наступними ділянками, через які повинно виявлятися служіння, є *наука і культура*, на які можна впливати через католицьке радіо, телепередачі, книги та пресу.

Сьогодні складною проблемою в Україні є безробіття, особливо безробіття молоді, що з часом стає джерелом невпевненості в завтрашньому дні, спричиняє стреси, підсилює конфліктність, спонукає до різноманітних узалежнень (наприклад, до алкоголю і наркотиків), формує, або підсилює антисуспільні настрої, розвиває почуття власної нижчої гідності, знижує творчі можливості. Про спад безробіття повинні дбати урядовці, за те вони і отримують платню від суспільства. Християнин, який не є посадовцем, теж може послужити для свого ближнього в цій ділянці, хоча б тим, що підкаже йому, де можна знайти працю, або порекомендує його працедавцеві... Таким чином можна послужити своєму ближньому, а цим виконати волю Христову - любові ближнього, та свідчити живим прикладом Євангелію Христову, в якій Христос усіх закликає до любові ближніх.

Частиною цієї служби є також праця і молитва в наміренні за розв'язання різних проблем у світі згідно із задумом Господа Бога, Творця світу.

Можна було б налічити ще цілу низку завдань, що стоять перед мирянином, який живе у світі, але в цій статті обмежимося тільки до вищезгаданих завдань, метою яких є навести приклад, спрямувати.

На закінчення цього пункту хочемо зацитувати слова Папи Івана Павла II з енцикліки *Редемптор гомініс*, де він, пишучи на тему мирян, які живуть у світі, говорить так: *„Господи, до кого підемо? Ти маєш слова життя вічного, (...) тільки в Тобі, Сині Божім, є наше*

спасіння... Ми постійно мусимо прямувати до Того, який є Головою, до Того „через якого все сталося і завдяки якому ми є також", який одночасно є „Дорогою і Правдою", „Воскресінням і Життям", до Того, якого відхід через Хрест, а згодом через Вознесіння було корисним для людини, щоб Утішитель прийшов до неї і постійно приходить: Дух Правди, „у Якому є всі скарби мудрості та знання".

Наступним пунктом цієї статті коротко звернемо увагу на Пресвяту Євхаристію як одну з головних умов апостолування. Саме Пресвята Євхаристія є зустріччю із живим Христом, в якій християнин вчиться та від Нього черпає силу виконувати місію, до якої покликаний самим Христом.

3. Пресвята Євхаристія як одна з головних умов доброго апостоляту мирянина

Потреба життя Святими Тайнами в апостоляті є одним із фундаментальних чинників, які формують особистість християнина на зразок самого Христа. Завдяки Христові людське покликання, скріплюється ласкою Святих Тайн, обирає та ставить собі як головну мету, осягнення людської повноти, що осягне вершину своєї повноти у Царстві Божім. Постійне зусилля бути апостолом є можливим завдяки Ласці Божій, яку отримуємо на молитві та через активну участь у Святих Тайнах, особливо у Пресвятій Євхаристії, як вершині християнського життя. Як нема дерева без коріння, так і не може бути правдивої апостольської праці, якщо вона не буде закорінена в Бозі.

Другий Ватиканський Собор говорить, що миряни, виконуючи щоденні життєві завдання, не повинні відділяти їх від єдності із Христом (Пор. ДА 4). У *Догматичній Конституції про Церкву* зазначено: „завдяки св. Тайнам, а особливо завдяки Пресвятій Євхаристії, уділяється та підтримується ця любов Бога і людей, яка є душею цілої людини" (КК 33). Тому велике значення в апостольській діяльності відіграє реальний зв'язок із Христом, який дається в Тайні Пресвятої Євхаристії, що є джерелом особистої переміни людини та освячення її щоденності. *Катехизм Католицької Церкви* навчає, що Пресвята Євхаристія є елементом, який предивним способом чинить із духовним життям те, що матеріальна пожива в житті тілесному (Пор. ККЦ 1392). Християнин, який приступає до Святого Причастя, отримує духовну силу, потрібну для того, щоб могти у своєму житті чинити опір всім труднощам та випробовуванням, зберігаючи при цьому вірність зобов'язанням християнина, одним з яких є апостольська діяльність.

Завдяки Пресвятій Євхаристії особа внутрішньо вдосконалюється, стає спроможною прямувати до осягнення людської повноти, знаходить силу до переміни, до якої покликана силою свого Творця. Євхаристійна пожива змінює того, хто її споживає, чинить так, що у християнині зростає духовна людина, яка потім хоче поділитися Христом із своїми ближніми.

Приступаючи до Пресвятої Євхаристії, людина як особа ще краще може зрозуміти, що в її житті набагато

більш вартісною є постава жертвенності, яка виражається у даванні, ніж постава пасивності, яка обмежує людину тільки до можливості користання.

Пресвята Євхаристія особливо потрібна молодим людям на дорозі їхнього духовного зросту, щоб у процесі формування християнських вартостей, почуття обов'язку бути апостолом Христа та Його Євангелії, молода особа завчасно не повернулась, не втекла, не заламалась, не згубила перспективи. Отож, для того, хто буде приступати до Пресвятої Євхаристії, вона буде силою, яка зміцнюватиме християнина-апостола на дорозі до досконалості, становитиме також школу взаємних відносин, яка опирається на любові до ближнього, буде знаком єдності та ділення з іншими Христом, до чого всі покликані Ним самим.

ЗАКІНЧЕННЯ

Варто додати, що для того, щоб бути добрим апостолом Христовим, не можна шкодувати часу на особисту молитву, біблійні години, зустрічі в релігійних групах, дні зосередження, реколекції, симпозіуми, тощо.

Залучення до молитви буде впливати на власний духовний зріст християнина, а заангажування в житті парафії, у різного роду симпозіумах, зустрічах збагачуватиме релігійні знання мирянина-апостола, даватиме йому нові ідеї, як виконувати апостолят, будуть також допомагати бачити потреби сьогоднішнього світу. Для доброї апостольської діяльності мирянина також неабияке значення мають індивідуальні розмови із духовними особами.

Отож, будучи покликаним самим Христом до апостоляту, не можна жалкувати часу для освячення світу, для того, щоб він розвивався згідно із задумом Божим, а також для власного духовного та релігійно-інтелектуального зросту, пам'ятаючи, що силою цього ж апостоляту є духовне життя самого християнина-апостола, центром якого є Пресвята Євхаристія.

Для глибшого ознайомлення із тематикою пропонуємо читати таку літературу:

Документи Другого Ватиканського Собору:

Lumen gentium, Догматична Конституція про Церкву; *Apostolicam actuoritatem*, Декрет про Апостолят мирян, в книзі: "Документи Другого Ватиканського Собору. *Конституції, декрети, декларації*", Свічадо, Львів, 1996 р.

Катехизм Католицької Церкви, Синод Української Греко-Католицької Церкви, 2002 р.

Словник Біблійного Богослов'я, під ред., Ксав'є Леон-Дюфура та Жана Люпласі, Августина Жора, П'єра Грело, Жана Гійє, Марка-Франсуа Лакана, (переклад з другого французького видання. Загальна редакція доктора богослов'я Владики Софрона Мудрого ЧСВВ), Місіонер, Рим-Львів, 1996 р.

У січні 2006 року Святіший Отець Венедикт XVI благословив рішення Синоду Єпископів Української Греко-Католицької Церкви, згідно з якими прийнято зречення з уряду Єпарха Стемфордського (США) Преосвященного Владики Василя (Лостена), який відходить на відпочинок, а Преосвященного Владику Павла Патрикія (Хомницького), ЧСВВ, дотеперішнього Апостольського Екзарха для українців-католиків у Великобританії, призначено Єпархом Стемфордським; монсеньйора Івана Бура, настоятеля парафії Святого Миколая у Вілмінктоні (США), призначено Єпископом-помічником Митрополита Філадельфійського для українців; Преосвященного Владику Лаврентія (Гуцуляка), ЧСВВ, призначено Митрополитом Вінніпезьким, Архієпископом Вінніпезької архієпархії (Канада). Відповідно до цих призначень 11 лютого 2006 року у Вінніпегу (Канада) – відбудеться введення на престол Вінніпезької митрополії та архієпархії Владики Лаврентія (Гуцуляка); 15 лютого 2006 року в Архікатедральному соборі Святого Юра у Львові – єпископська хіротонія Владики Богдана (Дзюраха); 20 лютого 2006 року у Стемфорді (США) – введення на престол Стемфордської єпархії Владики Павла Патрикія (Хомницького); 21 лютого 2006 року у Філадельфії (США) – єпископська хіротонія Владики Івана (Бури); 26 лютого 2006 року у Прудентополісі (Бразилія) – єпископська хіротонія Владик Діонісія (Ляховича) та Мирона (Мазура). В усіх згаданих подіях візьме участь Блаженніший Любомир, Верховний Архієпископ Києво-Галицький.

Папська Рада зі сприяння єдності християн організувала ряд тижневих молінь, щоб від 18 по 25 січня 2006 р.Б. молитися за єдність між християнами. Гаслом цих молінь є слова Христові: ***„Де двоє або троє зібрані в моє ім'я, там я серед них***". Збиратися на молитву як одна єдина спільнота, незважаючи на відмінності, що існують між людьми перед обличчям єдиного Бога - це головна тема Біблії. Спільноти збираються для того, щоб поклонятися Богу і восхваляти Його, благати Його про прощення і просити про милість і допомогу. Милосердя Боже ще більше виявляється в тому, що Господь є Богом справедливим. Тому молитвою ми відповідаємо на Божу справедливість, на те, що Він першим зробив для нас: "Христос помер за нас, коли ми були ще грішниками". В цілій Біблії Бог об'являється нам як милосердна, терпляча і спасаюча любов. Молитва Ісуса Христа напередодні Своєї смерті за єдність Його учнів була викликана тим, що вони ще не були з'єднані в Його ім'я. Тому через двадцять століть ми зобов'язані запитати себе: наскільки близькими ми стали сьогодні один одному в молитві, житті та спільних обов'язках? Наша єдність - це дар, що йде від Бога. Блаженний Папа Іван XXIII часто любив повторювати, що те, що нас об'єднує, набагато сильніше за те, що роз'єднує. Наша спільнота зібрана довкола особи Ісуса Христа, Який присутній між нами і до Якого молимося за єдність всіх християн. Присутність Бога підсилює мир і згоду між нами, оскільки Він перебуває в серці тих, які люблять Його.

15 січня 2006 року в м. Ужгороді при парафії Пресвятої Тройці було посвячено перший молодіжний катехитичний центр, який передано на управління отцям салезіянам. Урочистість очолив Преосвященний Владика Мілан Шашік, Єпископ Мукачівський, який заохотив усіх, спільними зусиллями, до праці над вихованням молоді. Крім того, владика відзначив, що завдяки молитвам та заступництву бл.п. Івана Павла II, у єпархії знайшлися люди, які будуть постійно займатися молоддю. Отці салезіяни розпочали свою діяльність в Ужгороді з вересня 2005 року.

Всеукраїнська Конференція "Аборт: заперечення права на життя" відбулася 3 грудня 2005 року в Українському Домі в Києві за участю Академії Медичних Наук України, Українського Католицького Університету та Всеукраїнського Благодійного фонду "За гідність людини". Вона прийняла звернення до представників української влади, мета якого – привернути увагу Президента України, українського політикуму та громадськості до найбільшого в сучасному світі геноциду, знаного під назвою «аборт», внаслідок якого за останніх 50 років Україна втратила щонайменше 32 мільйони життів. У ньому мовиться: "Шановний пане Президенте, шановні Народні Депутати, шановні Міністри, ми, учасники Всеукраїнської Конференції "Аборт: заперечення права на життя", звертаємося до Вас з вимогою, у Рік дитини та захисту її духовного світу зупинити найбільший та найганебніший в історії геноцид народу України та на законодавчому рівні заборонити вбивство людей на стадії їхнього внутрішньо-утробного розвитку, яке легалізоване під евфемізмом "добровільне штучне переривання вагітності". Для такого рішення ми наводимо обґрунтовані наукові підстави. У 60-і роковини Нюрнберзького процесу, який засудив злочини проти людства, зробіть історичний, вирішальний крок: змініть злочинне законодавство і захистіть життя ненароджених людей – громадян України! Адже право народитися є безумовною підставою для всіх подальших прав дитини: без ґарантування цього права не може бути мови про всі інші права. Тому, якщо вбивство зачатих, але ще не народжених дітей й надалі буде легальним та безкарним, то ініціатива Президента України не досягне мети, саме відзначання *Року дитини та захисту її духовного світу* стане лицемірством, а Ви втратите шанс увійти в історію як автори епохального гуманного рішення!"

Впродовж 12 років громада вірних Української Греко-Католицької Церкви у м. Ялті, в Криму, домагалася виділення землі для будівництва храму. 22 травня 2005 року, після позитивного рішення Ялтинської міської ради, було освячено землю, на якій незабаром постане храм Божий. Однак радість громади щодо прийнятого конституційного рішення Міської ради не була довготривалою. У засобах масової інформації Криму було розповсюджено відкритий лист мешканців Ялти, які висловлювалися «проти виділення

земельної ділянки і будівництва греко-католицьких (уніатських) культових споруд на території Великої Ялти». Відтак до Ялтинського суду Автономної республіки Крим було подано позовну заяву подібного змісту із вимогою про визнання недійсним рішення Ялтинської міської ради. О. Ігор Гаврилів, декан УГКЦ в Автономній республіці Крим, адміністратор парафії Перенесення мощів Миколая Чудотворця м. Ялти, повідомив, що 14 грудня 2005 року відбулося слухання в першій інстанції, на якому було прийнято рішення про відмову у позові, але на цей вердикт суду позивач готує апеляцію, тому про завершення цієї справи говорити ще завчасно.

Новини підготовлені за матеріалами: о. Прокопія Лотоцького, ЧСВВ, директора української секції радіо Ватикан; о. Олега Панчиняка, прес-секретаря Львівської Архиєпархії; о. Ігора Яціва, прес-секретаря Глави УГКЦ; відділу інформації та зовнішніх зв'язків УКУ; власн.

Висловлюю щиру подяку Божому Милосердю та Преблагословенній Діві Марії за постійну опіку та одужання з важкої недуги.

Іванна Марковська, м. Львів

Подяка Господу Богу Ісусу Христу, Пречистій Діві Марії, а також святим заступникам св. Анні, св. Терезі від Дитятка Ісус, св. Антонію, св. Юді Тадею, св. Йосифу і св. Шарбелю за вислухані молитви і щасливе народження мого сина і здоров'я. Висловлюю подяку всім людям, які молились за мене у час моєї вагітності та при народженні дитини.

Федишин Мирослава, Сокаль

Львівська обл.

Зворушливі реколекції відбулися в Заліщиках, в церкві Покрови Пресвятої Богородиці , які провів о. Корнилій Яремак, ЧСВВ від 22 до 25 грудня 2005 року. Отець, як добрий досвідчений пастир, провів цікаві науки із св. Письма, поучень святих угодників Божих. Своїми науками наблизив вірних до спасіння і до зустрічі із Новонародженим Ісусом Христом. На заклик пароха о. Івана Сендзюка до церкви на свято Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії прибула численна паства. О. Корнилій вчив, щоб парафіяни між собою жили дружно, щоб у подружжях була правдива любов, яка полягає у терпеливості, щоб не розлучались, не порушували Божої присяги. Після Служби Божої і духовної науки, 23 грудня відбулася зустріч з медпрацівниками. В районній адміністрації мав зустріч із представниками районної влади та вчителів шкіл, де звернув увагу на те, що релігія – це основа будь-якого законодавства і справедливості і тому держава і школа покликані плекати релігію. В реколекціях брали участь люди з різних сіл, греко-католики, а також православні із сіл Винятинці і Касперівці. В суботу, 24 грудня, після Служби Божої о. Корнилій уділив св. Тайну Оливопомазання усім хворим старшим людям. Отці Іван та Онуфрій сповідали, кожного дня було до 100 причасників, а на закінчення реколекцій більше 200.

м. Заліщики
о. Онуфрій Швигар
сотрудник

о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
м. Бар, Вінницька обл.

Ось і настали різдвяні свята, а Михайло не опускав ні одного дня, щоб зустрітися зі своїми друзями і добряче випити. Від нього можна було почути, що нема кращого, як на Різдво засісти за стіл, добре поїсти, випити і заколядувати, і, звичайно, є що сказати дружині, адже ж свята один раз у рік.

Коли для чоловіка свята були нагодою випити і минали дуже швидко, то для дружини, як кажуть, кожен день ставав роком. Вона вже не дорікала за випивку, а мовчки плакала, витираючи сльози рукавом. У тих сльозах був біль і гіркота.

Та ось уже і свята пройшли, а Михайло не переставав пити. Та коли Галина, дружина його, почала йому дорікати, в хаті виникла сварка, що переростала в бійку. Михайло доводив свою правоту силою, а хата стала справжнім пеклом, і це було нестерпним для дітей, а найбільше для бабусі, яка прожила увесь свій вік і не зазнала такого, що творилось зараз у їхній домівці.

"Забирайся з хати, не потрібно нам такого господаря, а як ні – в міліцію піду", - кричала на весь голос, доведена до відчаю Галина.

Мовчала бабуся, а діти плакали від гіркого болю та неспокою в хаті. Дійшло до того, що Михайло почав бити посуд. І тут заступилася бабуся:

"Що ти робиш? Зупинися! Опам'ятайся! Бійся Бога!"

Михайло, повний гніву, вибіг з хати і через деякий час знову повернувся, як навіжений, тримаючи в руках шнурок.

"Ось що я зроблю. Похороните мене, а якщо не ви, мої добрі, то інші люди знайдуться, що поховають. Бо я так далі не хочу жити…"

"Михайле, чи тобі хто ворог? Та подивись тверезо на Божий світ. Та чому ти ні разу не зайшов у храм Божий і не помолився? Диявол до тебе приступив. Хіба Ісус прийшов на цей світ для того, щоб ми отак сварилися? Відкинь дурні думки і перехрестись! І не роби нам і дітям сорому, візьми себе в руки" - Благала спокійно бабуся свого зятя, - "Іди до кімнати і відпочинь, звернися до Бога всім серцем, віджени лукавого від себе".

І Михайло послухав бабусю, пішов у кімнату, щоб побути на самоті.

Галина вирішила піти до церкви, щоб заспокоїти своє горе, а в цей час священик виходив з храму Господнього.

"Прошу отця, горе велике в мене. Чоловік мій протягом всіх свят кожного дня випивав, а тепер ще хоче на себе накласти руки. Може, ви б зайшли і освятили нам хату і поговорили з ним. Щось трапилось з ним, і не можемо нічим зарадити".

Священик вислухав молоду жінку і промовив:

"Сваркою нічого не досягнемо. Потрібна тільки наша молитва і його добра воля. Каже святий Августин: "Чоловіче, Бог, що створив тебе, без тебе спасти тебе не зможе". У Михайлові необхідно розбудити добру волю. Завтра я буду у вашій околиці ходити і благословляти домівки свяченою Йорданською водою і зайду до вас. Тільки добре було б, щоб Михайло був дома. Прошу підготувати хрест, свічки, Святе Письмо, щоб були покладені на столі.

А на другий день, коли священик увійшов до хати, співаючи богоявленський тропар, Михайло заметушився. Хотів вийти надвір, щоб уникнути зустрічі, але священик стояв при вході. Михайло зніяковів, забився в куток, спокійно стояв. Сором охопив душу і все єство. Священик

кропив кімнати свяченою водою, а потім з його уст виходили слова благословення і побажання. Діти, Галина, бабуся і Михайло уважно слухали отця пароха. Кожне слово знаходило відгомін у їхніх серцях, бабуся кивала головою, промовляючи:

"Дай, Боже!"

- А тепер всі разом помолимося за спокій і порозуміння у вашій сім'ї, - промовив священик, споглядаючи на Михайла своїм духовним спокійним поглядом.

Ставши на коліна, тричі відмовляли "Отче, наш" і "Богородице, Діво". Михайло теж молився, а опісля у кімнаті залишився священик та Михайло. Священик говорив лагідно, з добротою свого серця, жаліючи та співчуваючи Михайлові:

"Михайле, життя – це дар Божий, а ми його інколи так необдумано марнуємо. Христос приходить на цей світ маленьким дитятком, щоб ми його полюбили. А Ісус тим більше нас любить. Ми його беремо як дитятко, на свої руки, а Христос кожного із нас потім бере на свої руки, як цю овечку, що заблукала, і несе до своєї кошари. Він цілує нас, обнімає і тішиться, радіє, що віднайшлася ще одна овечка. Та, на жаль, Михайле, ти не прийняв Божого Дитятка до своїх рук, не привітав належно його, не пішов до церкви, не відчув тої загальної радості. А диявол підсунув тобі іншу "радість", горілку, та й "добрих" друзів. А тепер немає спокою.

"А що я маю робити?" – запитав Михайло.

"Найперше, перепроси Бога у святій Сповіді, приступи до Ісуса, який нам прощає, а потім попроси в Ісуса належної допомоги. Він тобі не відмовить і життя твоє зміниться на краще. Маєш добру дружину, славних дітей, побожну тещу. Ось твоя старша донечка завжди у церкві є першою. Таке миле дитя, що тільки радіти, і хата є, і в хаті все є, чого тобі треба? Одного тобі треба: повернутись до Бога і відкинути алкоголь.

Коли священик виходив із хати, просив усіх вечорами спільно молитися, а особливо дітям молитись за свого батька. Ще цього дня Михайло всіх перепросив і запевнив, що змінить своє життя.

І дійсно, з цього часу кожного вечора сім'я збиралась на молитву. Молилися за те, що батько вистояв у своїй обіцянці. В хаті було вже менше сварок, а Михайло як був на цей час дома, теж спільно молився за витривалість. А в скорому часі він змінив роботу. Робота, хоч була важчою, зате був колектив, де не вживали алкоголь. Поступово Михайло почав змінювати своє життя. Кожну неділю ходив до церкви і уважно слухав проповіді. Полюбив свого пароха і часто заходив до нього за порадою. Та найбільше раділа дружина, в молитвах дякувала Богові за повернення Михайла до спокійного родинного життя, а сім'я не переставала молитись за батька.

Минуло два роки. На свято Стрітення, коли старша дочка прийшла з церкви, батько вже був вдома. Священик на Службі Божій говорив гарну, змістовну проповідь про покликання. Дочка давно хотіла сказати своєму батькові щось дуже важливе, та ніяк не могла відкритись і сьогодні у присутності своєї матері вона підійшла до батька і тихим голосом промовила:

- Тату, я хочу йти в монастир.

- А що тебе до цього спонукало? – спитав здивовано батько.

- Я хочу молитися за звільнення наших українських родин від ярма алкогольної залежності і цьому я хочу присвятити своє життя.

Такої відповіді Михайло не сподівався. Він схвально промовив:

- Щасти тобі Боже! А мама не проти?

- З мамою я вже давно домовилась про моє богопосвячене життя, - радісно промовила дочка.

Марко Криницький

ХРИСТИНКА

Христинка поспішала додому. Через п'ять хвилин розпочнеться улюблений серіал. Маріо такого наговорив Валентіно, що вони, напевне поб'ються за Міранду, а Катаріна зрадила Міранду. Чим це все завершиться? Ох, як же цікаво! Тільки Христинка на поріг, а бабуся одразу:

- От добре, що ти прийшла, я тебе чекала, треба побігти до магазину, бо в нас вже немає сірників нема як запалити газ. Тай ще й, Христинко, борошна купи. Бо мені важко туди йти. Збігай, Христинко, тобі ж тільки десять хвилинок для цього треба.

- Зараз, бабусю, - кинула Христинка, а сама подумала: «Ох вже ця бабуся, пів дня дома, а не могла піти до магазину. Ну і що, що вона з паличкою ходить по квартирі, могла б з паличкою і до магазину. А зараз же ж серіал!» Мерщій до телевізора - увімкнула. Серіал якраз розпочинався.

- Христинко, - гукала бабуся із кухні, - Піди, дитинко, до магазину.

- Зараз, зараз, бабусю, я тільки трішки подивлюся серіал.

Серія була надзвичайно цікавою. Христину вже цікавило, що ж буде далі. Але також було цікаво поглянути, чим займається Ксена, а потім ще як всі жінки чаклують. Бабуся вже й до кімнати заходила, нагадувала, що от-от мама прийде, треба було б бодай щось приготувати до вечері, але відповідь Христини була завжди однаковою: «Зараз, зараз, бабусю».

На широкому дивані було зручно, приємно і тепло, а ще хотілося, щоб хлопці через неї також посварилися, як Маріо з Валентіно. Ото було б цікаво. Ще мають сьогодні Оленка з Ларисою прийти ... Сидячи на дивані, Христина поволі заснула. Їй приснилися Василь та Андрій, які сварилися за неї, навіть побилися. А Лариса й Оленка аж лускали із заздрощів. «Ой лишенько, зараз дівчата мають прийти» - подумала крізь сон Христинка, і миттю прокинулася. «Та-а-ак, зараз треба буде з дівчатами обговорити події останньої серії. О, а вони вже тут».

В коридорі було чути голоси подруг.

- А баба Христя не буде ображатися? – запитувала когось Оленка.

- Та ні, - голос у відповідь. – Вона вже стара і погано чує, а навіть якщо й образиться, то що нам до того?

«Цікаво, цікаво, яка то баба Христя? Бабу звуть Настею. Ах, зараз я вам покажу бабу Христю» - подумала собі Христинка, хотіла зіскочити з дивана, але руки і ноги вмить заболіли і зробилися такими важкими, що аж в голові запаморочилося. «Ой, щось я захворіла» - подумала Христинка. «Треба покликати подруг».

- Оленко, Ларисо, ходіть-но сюди, бо я щось захворіла, не можу встати з дивана. Допоможіть мені!

Христинка говорила і сама дивувалася

своєму голосові. Якийсь захриплий, негарний, скрипучий. Ще й у грудях бухкає.

- Зараз, зараз, бабусю, - почулося із сусідньої кімнати, а потім ще притихлий дитячий сміх.

«Що? Бабусю? Та яка ж я вам бабуся?!» - подумала Христинка, поправила волосся, пасмо якого впало на очі і подивилася на свою руку… Ой, лишенько! Рука була маленька і скорчена, в рубцях і подряпинах, зморшкувата і з грубими нігтями. Поглянула на другу – те ж саме. А ноги? Ноги були обуті в старих бабусиних чоботях, на голові хустина. Христя аж почала труситися з переляку. Що ж тепер буде? Всеньке життя пройшло просто так, а вона якимсь чудом із дванадцятилітньої дівчинки перетворилася в сімдесятилітню бабусю! Їй стало так себе шкода, що почала плакати. І що ж тепер робити? Пробувала встати, але ноги не дуже то хотіли слухатися. Пошукала рукою палицю, оперлася на неї, заледве піднялась із дивана, поволі, гамуючи біль у ногах перейшла до кімнати. Там Оленка з Ларисою і ще якоюсь дівчинкою, дуже подібною, до Христини, гралися і щось обговорювали.

- Христинко, - сама собі дивуючись, промовила Христя, - треба піти до магазину, купити сірники, та й борошна було б добре купити…

- Зараз, бабусю, зараз, - відповіла дівчинка, подібна до Христини. Христина ж, опираючись на палицю, пошкандибала до кухні. Пішла б і сама до магазину, але було страшно – чи ж дійде, коли так болять ноги. І в голові паморочиться. Хотілося теплого чаю, а сірників не було. Згадала, як то швидко бігала колись до магазину. Тій дівчинці, напевно, не було б важко побігти, але вона, очевидно, не хотіла. Ще раз гукнула до неї своїм старечим голосом:

- Піди, дитинко, до магазину, тобі набагато легше.

- Зараз, бабусю, зараз, - почулося у відповідь.

Ноги знову заболіли, і Христина захотіла сісти. Сіла, оперлася на палицю, подивилася на свої руки, ноги, на ту ж палицю і подумала: «Ох, як то важко бути старенькою. А я не зважала на бабусю Настю… А тепер на мене так само не зважають…» І так їй себе стало шкода, що гірко-гірко заплакала і… прокинулась. Сиділа на дивані, телевізор працював, там Баффі готувалася вбивати чергового вампіра. Поглянула на свої руки і ноги. Вона ще була маленькою дівчинкою. Це був просто сон. Але їй стало соромно. Миттю вимкнула телевізор, кинулась до кухні.

- Бабусю, я до магазину, вибачте мене.

У під'їзді зустріла Оленку і Ларису, які вже йшли до неї.

- Христинко, ти куди, ми ж домовлялись зустрітися.

- Так, так, але я зараз дуже зайнята. Допомагаю бабусі Насті. Вибачте мене, - кинула Христинка і чимдуж помчала до магазину.

КРОСВОРД

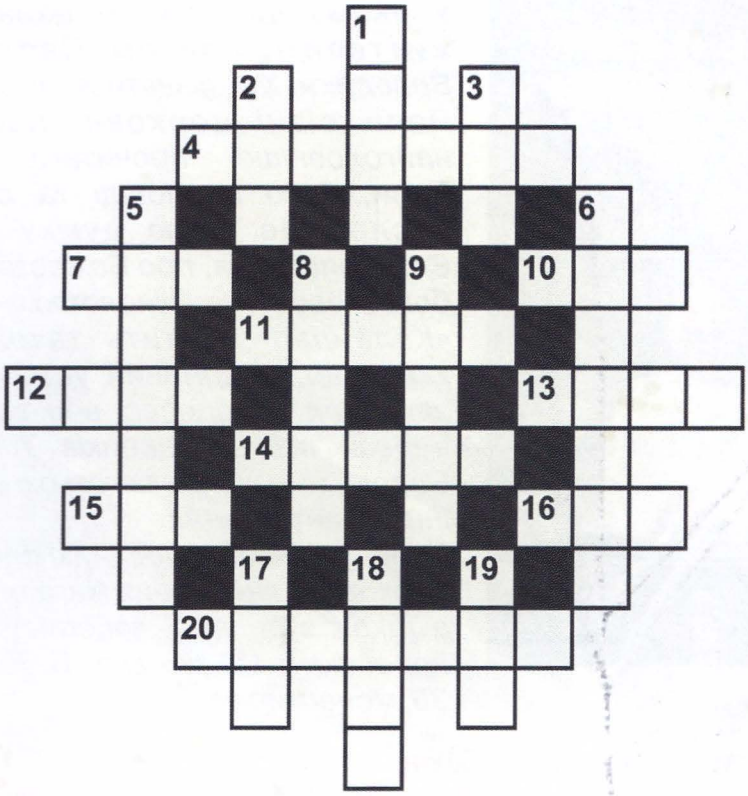

(Три крапки замініть словом)

По горизонталі: 4. Святий … Великий це одна з найсвітліших і найславніших постатей старовинної грецької Церкви. 7. Ім'я одного із синів Ноя. 10. "На початку сотворив … небо й землю" (зі Святого Письма). 11. "… - корінь, джерело й мати всього добра" (св. Іван Золотоустий). 12. "Якщо маєш сказати що-небудь корисне, то відкрий уста, а якщо нічого спасенного, то мовчи, - це краще (св. … Золотоустий). 13. "Вже в дорозі через Відень до Рима душевний … не давав мені спокою, коли я думав про нашу Церкву і наш Нарід" (із спогадів Патріарха Йосифа Сліпого). 14. "А …, ставши здалека, не смів і очей звести до неба, тільки бив себе в груди, кажучи: Боже, змилуйся надо мною грішним!". 15. "Старий … минає, Новий наступає, Христос ся раждає!" (Коляда). 16. "Істинно кажу вам: … цей не пройде, аж поки все не станеться. Небо й земля проминуть, слова ж мої не пройдуть" (зі Святого Письма). 20. "А був в Єрусалимі … на ім'я Симеон; чоловік той, праведний та побожний, очікував утіхи Ізраїля, і Дух Святий був на ньому" (зі Святого Письма).

По вертикалі: 1. "… - це половина всіх людських гріхів" (св. Григорій Богослов). 2. "Серце Христове! Ми тобі на власність свої серця приносимо як …!" (із вірша "Серце Христове" У.Кравченко). 3. "До Вечері всі сідають, … запала понад краєм, Дари Божі споживають, а Учитель промовляє: "Вже недовго буду з вами, злоба людська раду радить, кажу серцем і словами, що один мене з вас зрадить" (із вірша о. Василя Мендруня, ЧСВВ). 5. Один із 12-ти "малих" пророків Старого Завіту, автор пророчої книги, в якій передбачив: покірний в'їзд Ісуса Христа до Єрусалима, переслідування церкви та поширення Христового царства по всьому світу". 6. Церковне повчання, проста доступна проповідь, без художньої форми. 8. Назва місяця у році, в якому святкуємо свято Трьох Святителів. 9. "… багато думає, а мало говорить. Очі в нього вниз, серце вгору (св. Василій Великий). 17. Багатостраждальний …. 18. Святий, апостол Ісуса Христа, званий близнюком. 19. "За сніг і за …, що в зимі на землі, за квіти, що кругом цвітуть навесні, дякуємо, Боже, Тобі" (із пісні "Дякуємо, Боже, Тобі" сл. Марії Шевчук, СНДМ).

Підготувала Леся Штикало, м. Львів

Відповіді на кросворд "Добрі поради", вміщений у ч. 12 за 2005 р.:

По горизонталі: 3.Чеснота. 6.Сонце. 7.Ворог. 11.Іван. 12.Мир. 13.Віра. 16.Монах. 17.Щастя. 18.Василій.

По вертикалі: 1.Серце. 2.Страх. 4.Початок. 5.Радість. 8.Ніч. 9.Син. 10.Час. 14.Тарас. 15.Надія.

Відповіді на "Новорічну загадку", вміщену у ч. 1 за 2006 р.:

1. Кутя. 2.Коляда. 3.Німеччина. 4.Марія. 5.Світ. 6.Спаситель. 7.Йордан. 8.Вифлеєм. 9. Ялинка. 10.Богоявлення. 11.Серденько. 12.Тропар. 13.Йосиф. 14.Дідух. 15.Зірка. 16.Дуб. 17.Шотландія. 18.Золото. 19.Радість.

Вийшов друком «Календар Місіонаря» на 2006 р.Б.

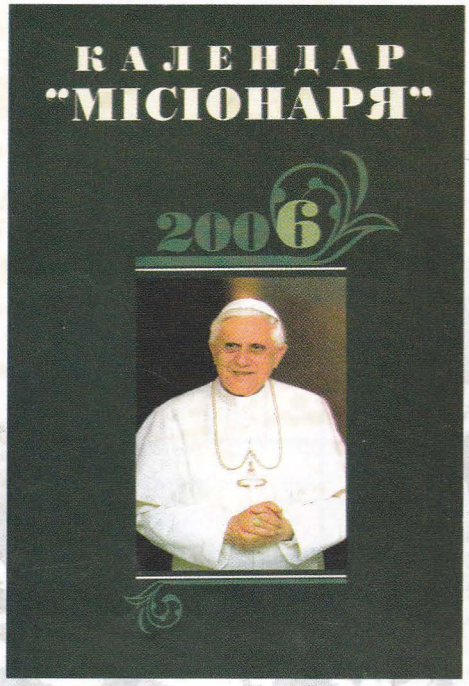

У ньому ви можете ознайомитися із життєвим шляхом Святішого Отця Венедикта XVI, дізнатися, як оцінюють вибір Папи різні церковні достойники, а найголовніше прочитати твори самого Папи, його проповіді та статті, в яких висловлює свою думку про примат Єпископа Рима, про Божественну Літургію, богословську термінологію.

«Календар» містить також церковний календар, літургійний устав на цілий рік, записник та адресар, в якому знаходяться адреси всіх священиків УГКЦ в Україні, Європі та адреси багатьох священиків на інших континентах.

Придбати «Календар Місіонаря» можна в церковних книжкових магазинах та кіосках, а також в редакції часопису «Місіонар» за адресою м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 36, монастир св. Онуфрія.

Вартість одного примірника 15 грн.
При придбанні 10 і більше примірників знижка 10 відсотків;
При придбанні 20 і більше примірників знижка 20 відсотків.
«Календар Місіонаря» книга для духовного читання, довідник і добрий порадник для кожного християнина!

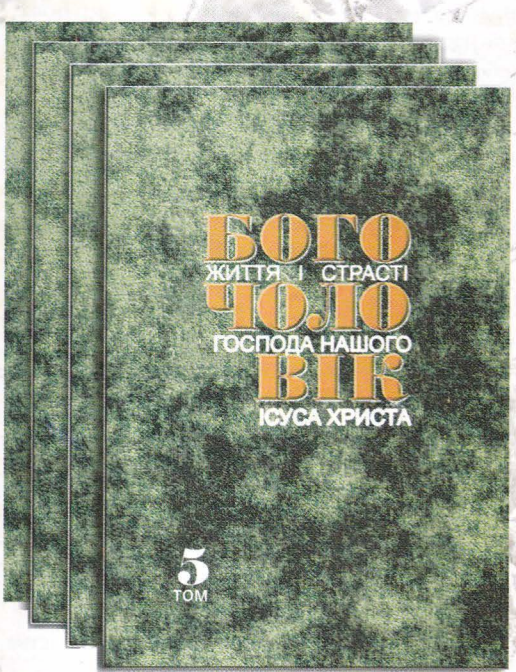

Подробиці з життя Ісуса Христа, Його образ, детально змальований літературними засобами. Цю книгу написала візіонерка Марія Валторта. Прочитавши її, стаємо ближчими до Ісуса Христа, нашого Спасителя. Багатотомне видання василіянського видавництва «Місіонер» відкриває цей чудовий твір українським читачам. Вийшов друком вже п'ятий том, готуються наступні. Зараз можна придбати всі п'ять виданих томів. Нові відчуття, переживання, пізнання те, що дарує читачам твір М. Валторти!